

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Uir potest ordinari cum co[n]sensu vxoris

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymundi

adhuc nō debet p̄ntari iudicio seculari. s; episcopo vel pape qui ip̄m degra-
dātū ab ordinib; sacris faciat. z postea put dictū est iudicio seculari tradit
Et ideo tales debet p̄bati anteq̄ recipiant ad ordines ne sint malefactor
res vel hmōi ne p̄tingat eos postea degradari

¶ Quarto est notādū. q̄ clerici z ordinari h̄nt illud p̄rogatiū q̄ publi-
ce nō puniant nec p̄uant manifeste vira nisi p̄us sint degradati. z si nō des-
gradarent tūc ad p̄petuos carceres includant si est pena mortis S; cōpe-
ne p̄t p̄mo publicari anq̄ carcerib; includunt. sic q̄ ponent sup schalā. z
eā criminis sup capita eoz describeret. z postea carcerib; includunt

¶ T̄te notādū. q̄ nō est facile aliquē degradari nisi habita cā legitimā
degradatōis. vt si aliq̄s fuit subdyaconus vel p̄sbyter. z factus est maleff-
cus. sicut latro vel raptor. tūc talis p̄ntetur d̄no ap̄lico vel epo qui eū des-
gradatū iuri seculari p̄scriptū p̄dēnet. **¶** T̄te notādū. si aliq̄s literatus
haberet legitimā vxorem z dimitteret ip̄am ad sacros ordines accederet
absq̄ p̄sensu vxoris. z dato q̄ talis esset sacerdos. tūc papa ip̄m degradat
tū representat vxori sue. S; si vxor adhibuisset p̄sensum z dato q̄ esset sub-
dyaconus. tūc ad ip̄am redire nō cogit. qz votū fecit solenne p̄ susceptōem
sacri ordinis dato etiā q̄ talis nondū p̄cessisset sed solum castitatē vouisset
habēs voluntatē p̄cedendi cum p̄sensu vxoris sue. z hoc vxor si eundē ad-
mittere veller tūc ip̄e nō admittit redire ad ip̄am s; oportet illum p̄cedere
re ad sacros ordines sicut vouit

¶ Ultimo notādū. q̄ quicūq̄ est in excoīcatōe sciens se irregularitas
tem incurrisse. z si receperit sup hoc p̄sumaciter sacros ordines. tūc talis p̄-
petue est degradādus. imo dicunt quidā doctores q̄ talis clericus p̄sum-
maciter p̄miscēs se diuinis in excoīcatōe ligatus p̄petue irregularitatē in-
currit **¶** Et volunt vltimus doctores q̄ nullus cum eis potest dispensare. Si
aut talis ignoranter incurrit irregularitatē. tunc dominus apostolicus p̄-
cum eo dispensare

.i. factus intēdit p̄ntēter s̄ p̄sensu

Silaycus doctus vult caste viuere. puro
vxoris sue p̄sensu .i. ad sacros ordines

Conugis assensu procedat in ordine sacro

¶ Hic autor sp̄caliter determinat de sacro ordine. Et diuidit in sex par-
tes fm q̄ sex ponit documēta de sacris ordinib;. p̄tes patebūt. Dicit ergo
p̄mo sic. si aliq̄s laycus fuerit habens vxorē q̄ vult caste viuere z religionē
intrare. talis p̄t admitti ad sacros ordines si sit cū p̄sensu vxoris. si vero nō
sit cum p̄sensu vxoris p̄cedere nō debet.

¶ Notādū p̄mo. ex l̄ra habet q̄ si vir intēderet p̄cedere ad sacros ordi-
nes. tūc hoc d̄z fieri cū p̄sensu vxoris. z q̄ p̄mo d̄nt p̄bati ambo in etate si
p̄nt manere in p̄ntētia z caste viuere. nā si in eis est p̄sumptio q̄ vir vel mu-
lier nō p̄t manere in p̄ntētia p̄ntia tūc ip̄e nullo mō d̄z admitti ad ordi-
nes sacros sine p̄sensu vxoris. Si aut fuerint ambo annosi ita q̄ est p̄sum-
ptio in eis de p̄ntia abstinētia. tūc vir separet ab vxore z ad sacros ordi-
nes admittat **¶** In talis separtio d̄z sic fieri. qz ponat in casu q̄ aliq̄s laycus
doctus habeat vxorē legitimā. z talis veller separari ab ea vt ip̄e in ōz

Folium LXXXIX.

dimib; sacris pcedere possit. mō si tales ambo adhibent p̄sensuz ad h̄mōi
 separoem z diuortiu. tūc ducant ante iudiciū spūale p̄ntē p̄lo z parentela
 vtriusq; sexus. tūc si fuerint p̄sone iuuenes. z iudex z parētes istaz p̄suade
 re debent vt nō diuortiant. qz dubiū est vtrū ex vtrazq; p̄te possent p̄manē
 re in castitate. qz vt ait ap̄ls. quō p̄t iste castitatē seruare q̄ sp̄ nouerit p̄loz
 etia mulierz adamare. q̄si diceret nō bñ. Ideo p̄suadet illis q̄ sil̄ maneat. qz
 dato q̄ diuortiant. z q̄ postea ip̄e vel ip̄a nimīū incēderet ita q̄ abstinere
 nō possz. tūc si ip̄a carere noluerit oz q̄ ei reddat iura carnalia. dato etiā q̄
 esset ordinatus. z hoc fit p̄pter magnū periculū euitandum. qz si talis iura
 carnalia reddere nollit tūc adultera fieret aliūde. q̄d esset maximū p̄ctm̄.
 Et ideo si iuuenes p̄sone fuerint nō admittat q̄ vir ad sacros ordines. p̄
 cedat Si autē senes fuerint z amose p̄sone. tūc testib; p̄ntib; corā iudice di
 uortiant z separant. z ip̄e ad ordines sacros p̄cedat fm̄ debitum moduz
 Eodē modo intelligēdū est de muliere volēte caste viuere z intrare mona
 steriū. qz op̄tz q̄ fiat p̄sensus vtriusq; corā iudice spūali testib; p̄sentib;.
Secūdo est notandū. q̄ si sit separatio tali mō inter p̄sonas aliquas legit
 mas. tūc oportet q̄ ante p̄stet iuramentū q̄ velint caste viuere. al̄s se s̄
 parari nō p̄nt. Et dicit q̄dā doctores. q̄ si vir separet hoc modo ab vxore
 sua volens p̄cedere in ordinib; sacris. tūc debet intrare claustrum z mona
 chari. Sed tñ alij doctores dicūt q̄ nō cogitur intrare claustrū. sed suffi
 cit q̄ caste viuat z in ordinib; sacris p̄cedat Si autē aliq̄s anteq̄ duxisset
 vxorē vouisset castitatē. tūc op̄tz eū intrare claustrū z ibi caste viuere p̄o
 p̄ter sui vori trāgressionē. Et ip̄a q̄uis claustrū nō intraret. tñ op̄tz vt ca
 ste viuat. qz in eodē vinculo est in quo z ip̄e
Tertio notādū. q̄ aliq̄s volēs p̄moueri ad sacros ordines dz dilige
 ter p̄bari ne aliq̄ habeat impedimēta q̄ ip̄ius p̄cessum possent ip̄edire. s. vtz
 ne fuit bigam⁹ vel excoicatus. zc̄is. Si v̄o impedimētū habuerit tūc nō
 admittat. si v̄o nullū h̄z impedimētū tūc admitti dz ad sacros ordines in
 noie dñi. Et hec admissio dz fieri pure p̄pter deū ne symonia p̄mittat.
Quarto notandū. dz in l̄ra. q̄ laycus caste viuēs cū vxoris p̄sensu p̄
 p̄cedere ad sacros ordines. Contra hoc arguit sic. sicut se h̄z ordo ad matri
 monium. sic se h̄z matrimoniu ad ordinē. sed sacer ordo impedit matri
 moniu p̄trahendū. ergo m̄tmoniu impedit sacros ordines. V̄aior patz ex s̄
 militudine. sed minor patz ex p̄us dicitio. Sed in oppositū est autor in littera
 Ad hoc dubiū r̄ndetur distinguēdo eccliam. nā quedā est ecclia oriētalis
 quedā occidentalis. Ecclia oriētalis dz esse ecclia grecor. sed ecclia occiden
 talis est ecclia oim latinor. Et iste due ecclie p̄ueniūt in hoc q̄ tā in oriē
 tali q̄ in occidentali ecclia clerici constituti in minorib; p̄nt p̄trahere matri
 monium. Secūdo p̄ueniūt in hoc q̄ sacerdotes v̄robizq; nō p̄nt p̄trahere
 matrimoniu. Sed differūt in hoc. qz greci in ecclia oriētali q̄ nūc sunt sacer
 dotes vruntur matrimonio p̄us p̄tracto ante sacerdotiū. sed postea nō
 p̄nt p̄trahere. Sed hoc non est in ecclia occidentali z apud nos latinos. qui
 iam sunt sacerdotes nec vruntur matrimonio post p̄tracto seu prius p̄tra
 cto ante sacerdotiū. nec p̄nt contrahere. Tunc dicitur ad dubiū. q̄ si ind
 elligitur q̄ laycus potest p̄cedere ad ordines sacros cum consensu vxor
 is sue. tunc ip̄e recipit potestatem ordinis. id est caracterem indelibilem.